

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Heilig Graf te TURNHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8557

Instelling Vrije Basisschool - Heilig Graf

Directeur Liesbeth BORMS

Adres Tramstraat 36 - 2300 TURNHOUT

Telefoon 014-41.96.68

E-mail tram.secretariaat@heilig-graf.be

Website www.heilig-graf.be

Bestuur van de instelling VZW Instituut van het Heilig Graf

Adres Patersstraat 28 - 2300 TURNHOUT

Scholengemeenschap Basisscholen Heilig Graf

Adres Apostoliekenstraat 26 - 2300 TURNHOUT

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-10-2016, 04-10-2016, 05-10-2016, 06-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 06-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 10-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Eddy LAMBERTS

Teamleden Yvan AMEYE, Guido AERTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.3 Vastellingen kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en Nederlands	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	13
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	16
3.1.1.6 Lager onderwijs: Frans	18
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	21
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Loopbaanbegeleiding	23
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	30
6.1 Wat doet de school goed?	30
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?	31
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	32
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	32

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gesubsidieerde vrije basisschool 'Heilig Graf' is gelegen in het centrum van de stad Turnhout, dichtbij het station. De school beschikt over hedendaags ingerichte klaslokalen en verschillende speel- en bewegingsruimten. Vooral de polyvalente binnenruimte en de nieuw aangelegde kleuterspeelplaats springen in het oog.

De directeur en de leerkrachten zijn vlot aanspreekbaar. Ze nemen vragen en bekommernissen van leerlingen en ouders nauw ter harte. Allen kunnen rekenen op een warme, persoonlijke en respectvolle aanpak op maat. Mede hierdoor heeft de school een laagdrempelig en zorgzaam karakter.

De directeur van de school kan terugvallen op een geëngageerd leerkrachtenteam. In de school heerst een collegiale sfeer die samenwerking en overleg mogelijk maken. Tekenend is dat alle leerkrachten aangeven dat ze in deze school graag komen werken.

Op basis van het vooronderzoek van 12 september 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor de leergebieden wiskunde, Nederlands en Frans de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de loopbaanbegeleiding, de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten voor het leergebied Nederlands in de kleuterafdeling en voor de leergebieden Nederlands en Frans in de lagere afdeling aan de verwachtingen van de overheid voldoen.

De leergebieden wiskundige initiatie in de kleuterafdeling en wiskunde in de lagere afdeling voldoen niet. Het onderwijsaanbod is voor beide leergebieden onvolledig, weinig samenhangend en onvoldoende gradueel opgebouwd.

In de kleuterafdeling zorgt de thematische manier van werken ervoor dat alle leergebieden geïntegreerd aan bod komen. De kleuters krijgen in de meeste klassen gevarieerde leeractiviteiten aangeboden en krijgen kansen om via manipuleren, experimenteren en exploreren inzichten, vaardigheden en attitudes te verwerven. Dagelijks voorzien de kleuteronderwijzers eveneens lesactiviteiten en hoekenverrijking waarmee ze de taalvaardigheid van de kleuters willen stimuleren en ontwikkelen.

Ondanks heel wat goede initiatieven liggen er in de kleuterafdeling ook werkpunten. De kleuteronderwijzers kunnen onder meer de efficiëntie van de plannings-, registratie- en observatiedocumenten verhogen en hun thema-inhouden, evaluaties en leerbegeleiding afstemmen op de leerplandoelen. Tevens liggen er nog opportuniteiten bij het intentioneel en gericht aanbrengen van essentiële begrippen, bij het uitwerken van graduele leerlijnen, bij het voorzien van een permanent aanbod rond meten, wegen, rangschikken ...

In de lagere afdeling is het leergebied wiskunde aan opwaardering toe. Vele leerkrachten stellen het huidige onderwijsleerpakket deels in vraag en zoeken elk op zich naar een alternatief voor bepaalde lesinhouden of voor didactische suggesties in de handleiding. Hierdoor zijn er tussen de verschillende klassen breukvlakken merkbaar onder meer in de verticale samenhang en de didactische aanpak. Groeimarge is er tevens door meer in te zetten op actieve en gedifferentieerde werkvormen.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate bereikt. De onderwijzers baseren hun aanbod op onderwijsleerpakketten. Doordat ze hiermee consequent werken, slagen ze erin een vrij volledig en evenwichtig onderwijsaanbod te realiseren. Bovendien investeren ze in een aantal waardevolle leesbevorderende initiatieven. Ze creëren interactiekansen tussen de leerlingen en ook buiten de lessen Nederlands krijgen de leerlingen kansen om te spreken, te luisteren of te schrijven.

De uitwerking van het leergebied Frans is in het vijfde en zesde leerjaar al grotendeels in overeenstemming met de uitgangspunten van het (nieuwe) leerplan. Alle onderwijzers leveren in toenemende mate inspanningen om de lesinhouden aan te reiken volgens de visie en de didactische richtlijnen in het leerplan. Met speelse of uitdagende opdrachten en werkvormen stimuleren zij binnen een veilige klascontext vooral de mondelinge communicatieve vaardigheden.

Er liggen groeikansen door meer in te zetten op het aanbieden en inoefenen van eenvoudige communicatieve structuren, op het aanbrengen in het klasbeeld van een 'Franse hoek', functionele woordenschat en instructies.

Het kwaliteitsonderzoek naar de loopbaanbegeleiding wijst uit dat het zorgteam de loopbaan en het leertraject van elke leerling doorheen de school nauwgezet opvolgt. Geregeld bespreekt het zorgteam de vorderingen van alle leerlingen en zoekt bij problemen mee naar gepaste oplossingen. De leerkrachten nemen hun rol van eerstelijnsheleper op een bekwaame manier op en bieden de leerlingen kansen om zich binnen een positief pedagogisch klimaat optimaal te ontwikkelen. Ze maken tijd vrij of hanteren diverse werkvormen om leerlingen met een leerachterstand bij te werken. Geregeld doen ze dit op basis van een foutenanalyse. Ook leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong kunnen rekenen op een aanvullend en uitdagend aanbod.

Toch liggen er voor de school nog groeikansen door de expertise van het zorgteam meer in te zetten op leerkrachtniveau en door de zorginterventies meer doelgericht te laten verlopen, geregeld te evalueren en indien nodig bij te sturen.

De school hecht veel belang aan een goed verloop van de jaarlijkse overgangen. Met integratieactiviteiten, overgangsgesprekken, het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van alle leerlingen ... wil ze de overgangen zo vlot mogelijk laten verlopen.

Het kwaliteitsonderzoek naar de sociale en emotionele begeleiding wijst uit dat het schoolteam veel waarde hecht aan een goed welbevinden bij de leerlingen. Het team realiseert in dit verband niet alleen een schooleigen project maar organiseert ook waardevolle acties om pesten te voorkomen of adequaat te verhelpen. Al van in de kleuterafdeling ontwikkelen de leerkrachten initiatieven die de leerlingen op een positieve manier aanzetten tot respectvol samenleven en -spelen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de directeur veel belang hecht aan een participatief beleid en aan een gedragen besluitvorming. Het vormt nog een werkpunt voor haar om klasbezoeken af te leggen gericht op het wegwerken van de breuklijnen binnen het leerkrachtenteam met betrekking tot verticale samenhang in het onderwijsaanbod en een gelijkgerichte aanpak.

In het kader van integrale kwaliteitszorg vormt het voor de school nog een uitdaging om de leerlingresultaten aan te grijpen om op schoolniveau na te gaan wat al goed loopt en wat bijgestuurd moet worden.

Het onderzoek van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school tijdig risico's en knelpunten opspoot. Uit de plaatsbezoeken van de onderwijsinspectie, de analyse van de documenten en uit de gesprekken met de verantwoordelijken voor de organisatie van het welzijnsbeleid, blijkt dat de situatie op het vlak van BVH in deze school voldoet. De school krijgt voor BVH van de onderwijsinspectie dan ook een 'gunstig' advies.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert eveneens in een 'gunstig' advies.

De onderwijsinspectie besluit deze doorlichting met een 'gunstig advies beperkt in de tijd' voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Dit betekent dat de school drie schooljaren de tijd krijgt om de vermelde tekorten voor de leergebieden wiskundige initiatie en wiskunde weg te werken. Voor beide leergebieden volgt dan een nieuwe controle. De onderwijsinspectie gelooft in het potentieel en de huidige dynamiek binnen het leerkrachtenteam en wenst het team succes toe bij het wegwerken van de tekorten.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
Frans
wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding
Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. De visie en de doelen van het leerplan zijn weinig gekend. Bovendien is het leerplan slechts op beperkte schaal richtinggevend voor de planning en de uitvoering van een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Tevens gebeurt de evaluatie van het leerproces van elke kleuter niet systematisch en doelgericht wat een adequate opvolging en leerbegeleiding belemmert.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Ze zorgen binnen een geïntegreerde themawerking voor een gevarieerd aanbod aan taalactiviteiten. Tevens waken ze erover dat de verschillende domeinen van het leergebied evenwichtig aan bod komen.

3.1.1.3 Vastellingen kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en Nederlands

Curriculum	Binnen gevarieerde thema's zorgen de kleuteronderwijzers voor een
Onderwijsaanbod	onderwijsaanbod dat afgestemd is op de leef- en beleavingswereld van de
<i>Referentiekader</i>	kleuters. De keuze van de thema's gebeurt op basis van de jaarkring of sluit
<i>Planning</i>	nauw aan bij de interesses van de kleuters. In vrijwel alle klassen krijgen de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	kleuters inspraak bij die themakeuze of bij de invulling ervan. Door de
<i>Samenhang</i>	thematische werking bekomen de meeste kleuteronderwijzers horizontale
<i>Brede harmonische vorming</i>	samenhang tussen de verschillende leergebieden.
<i>Actief leren</i>	De meeste kleuteronderwijzers maken er werk van om het lopende thema te
	visualiseren in het klasbeeld. Met onder meer een themahoek, boeken,
	prenten, foto's, verkleedkleden en andere ondersteunende attributen
	accentueren en verrijken ze het thema en creëren ze voor de kleuters
	mogelijkheden om zich optimaal in te leven.

De kleuteronderwijzers maken gebruik van een digitale agenda om hun onderwijsaanbod te plannen en inhoudelijk uit te werken. Deze agenda biedt de mogelijkheid om leerplandoelen te selecteren bij de voorziene lesactiviteiten. Momenteel klikken de meeste kleuteronderwijzers per activiteit vaak een veelheid aan leerplandoelen aan waardoor hun agenda geen efficiënt werkinstrument is maar veeleer een weinig bruikbaar verantwoordingsmiddel is.

Conform een schoolinterne afspraak noteren de kleuteronderwijzers bij elk thema ook een aantal 'dominante' doelen. Ze hebben echter weinig besef van wat dominante doelen eigenlijk zijn en wat het gebruik ervan inhoudt. Ze geven er daardoor, elk op zich, een eigen invulling aan. Richtlijnen ontbreken om, in overleg met elkaar, essentiële dominante leerplandoelen af te bakenen en deze als vertrekbasis te nemen om de thema's inhoud te geven en er uitdagende activiteiten, hoekenverrijking ... op af te stemmen.

Het vormt voor het kleuterteam een werkpunt om het globale onderwijsaanbod over de klassen heen effectief in kaart te brengen, hiaten en overlappingsen op te sporen en weg te werken. Het kleuterteam kan niet of nauwelijks garanderen dat alle leerplandoelen in voldoende mate aan bod komen. Tekenend is dat de kleuteronderwijzers zelfs voor de (vaste) thema's die in alle klasgroepen aan bod komen weinig leerlijnen hebben uitgewerkt.

Alle kleuteronderwijzers leveren inspanningen om doorheen de activiteiten wiskundige en andere begrippen aan te brengen en in te oefenen. De huidige manier van werken is echter veeleer vrijblijvend, weinig intentioneel en onsamenhangend.

Door het ontbreken van een gradueel opgebouwd overzicht met alle aan te leren begrippen, weten de kleuteronderwijzers niet van elkaar wie aan welke begrippen werkt of al gewerkt heeft. Er liggen dan ook opportuniteiten door in elke thema-planning systematisch enkele begrippen (en streefwoorden) op te nemen.

De kalenders zijn over de leeftijdsgroepen heen op elkaar afgestemd. In enkele klassen liggen er kansen om via het gebruik van de kalenders meer en bewuster tijdsbegrippen aan te brengen en te visualiseren (dag, nacht, ochtend, avond, voormiddag, middag, namiddag, vandaag, morgen, gisteren ...). Er is eveneens nog ruimte om bepaalde (reken)vaardigheden via de kalenders meer diepgaand in te oefenen (vooruit- en terugtellen, vooruit- en terugblikken ...). Tevens ontbreekt, zeker bij de oudste kleuters, een voorstelling van cyclische tijd.

De meeste klasleerkrachten stimuleren de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters door het oordeelkundig gebruik van onder meer een hoeken- of een keuzebord. Binnen deze context liggen er voor sommige kleuteronderwijzers nog uitdagingen om via stappenplannen, materialen met zelfcorrectie, modellen, pictogrammen ... kleuters middelen aan te reiken om het eigen leerproces meer in handen te nemen.

In alle klassen gaat er bewust veel aandacht uit naar taalverwerving binnen een veilig klasklimaat. De kleuteronderwijzers ontlokken met diverse materialen en activiteiten actief taalgebruik bij de kleuters.

Tijdens de onthaalmomenten krijgen de kleuters de mogelijkheid om te spreken, ervaringen uit te wisselen en om vragen te stellen. De meeste leerkrachten hebben structuren en gespreksregels die garanderen dat alle kleuters voldoende spreekkansen krijgen terwijl er naar hen geluisterd wordt.

Alle kleuteronderwijzers hebben aandacht voor boekpromotie en leesbevordering. Zo zorgen zij in de boekenhoek bij elk thema voor een ondersteunend boekenaanbod. De samenwerking met de stedelijke bibliotheek zorgt ervoor dat de kleuteronderwijzers kunnen beschikken over een breed gamma aan boeken. Via gevarieerde vormen van voorlezen en vertellen van verhalen stimuleren ze het taalgevoel van de kleuters en maken ze hen gevoelig voor de Nederlandse taal. Binnen dit kader dient het belang van de initiatieven die de school onderneemt om met verteltassen en themaboxen aan de slag te gaan een waardevolle vermelding. Afspraken over een graduele en brede opbouw van de ontluikende geletterdheid ontbreken echter waardoor sommige kleuteronderwijzers op een te schoolse manier focussen op een aantal technische aspecten.

Sommige kleuteronderwijzers zijn erg bedreven om tijdens Wisselmomenten op speelse wijze talige tussendoortjes aan bod te laten komen. Ze maken hiervoor gebruik van leuke opdrachten, poppen, muziekinstrumenten en andere attributen en geven zo bijkomend invulling aan niet alleen de domeinen spreken en luisteren maar ook aan aspecten als muzisch taalgebruik, creativiteit en expressie.

Intentioneel werken de kleuteronderwijzers en de speciale leermeester lichamelijke opvoeding aan de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Binnen deze context van schrijfontwikkeling liggen er, vooral bij de oudste kleuters, nog kansen om meer in te zetten op het (over)tekenen van schrijfpatronen.

Uit gesprekken met de kleuteronderwijzers en uit een analyse van de planningsdocumenten blijkt dat in alle klassen aandacht uitgaat naar woordenschatverrijking. Het ontbreekt echter aan noodzakelijke afspraken om op dit vlak, zeker binnen de 'vaste' thema's, tot een verticale leerlijn te komen. Groeikansen zijn er eveneens door bij de selectie van 'streefwoorden' duidelijke criteria voor ogen te houden (variatie, relevantie, moeilijkheidsgraad, school- en instructietaal ...).

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school kan uitpakken met een grote binnenruimte waar de kleuters volop kunnen spelen en bewegen. De kleuteronderwijzers maken van deze ruimte ook gebruik voor de organisatie van extra speelleerplekken of voor activiteiten waarbij de kleuters veel moeten bewegen.

De klaslokalen zijn hedendaags, kindvriendelijk, overzichtelijk en functioneel ingericht. Ze beschikken allen over een basisassortiment aan ontwikkelings- en spelmaterialen. Toch hebben in sommige klassen bepaalde speelleerplekken (bijvoorbeeld de zand- en watertafel, de autohoek, de bouw- en constructiehoek, de winkel ...) nood aan meer uitdaging en verrijking. Vooral in het kader van wiskundige initiatie ontbreekt een permanent aanbod aan essentiële materialen waarmee de kleuteronderwijzers hun kleuters in de speelleerhoeken kunnen stimuleren om te meten, te wegen, te vergelijken, te ordenen, te spiegelen ... Ook het oordeelkundig gebruik van een groeimeter vormt nog een uitdaging.

Sporadisch maken de kleuteronderwijzers gebruik van zandlopers, wekkers of een timer om kleuters vertrouwd te maken met bepaalde aspecten van tijd.

Alle kleuteronderwijzers beschikken over verschillende soorten puzzels. Binnen elke klasgroep zijn de puzzels gegradueerd in moeilijkheidsgraad. Groeimarge is er door ook andere speelleermaterialen in moeilijkheidsgraad te ordenen.

In de meeste klassen zijn getalbeelden goed zichtbaar aangebracht. Meestal stellen de kleuteronderwijzers een getal voor met een cijfer, een kwadraatbeeld of een concrete afbeelding. Het kwadraatbeeld is echter niet overal correct voorgesteld.

Sommige kleuteronderwijzers kopen vaak zelf materialen aan met eigen financiële middelen. Het vormt een werkpunt voor de school om alle materialen die nodig zijn om de ontwikkelingsdoelen te bereiken op te lijsten en in voldoende mate ter beschikking te stellen van de kleuteronderwijzers.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De meeste kleuteronderwijzers baseren zich voor beide leergebieden op eigen observaties om zich een algemeen beeld te vormen van de ontwikkeling van de kleuters. Bij gebrek aan duidelijke afspraken zoekt elke klasleerkracht een eigen weg om toch een betrouwbaar beeld van elke kleuter te krijgen. De eigen perceptie en deskundigheid zijn hierbij bepalend.

De klasleerkrachten registreren hun bevindingen meestal in observatieschriftjes of soms ook op klaslijsten. De klasleerkrachten bespreken markante problemen tijdens het periodiek multidisciplinair overleg of tussentijds met een zorgleerkracht. Leerkrachtafhankelijk geeft dit aanleiding tot gerichte zorginterventies.

Bij de opmaak van de themaplanning is het nog geen traditie dat de kleuteronderwijzers structureel tijd en ruimte vrijmaken voor doelgerichte observaties, evaluaties en remediëring. Ze gaan slechts op beperkte schaal na of de kleuters alle voor hun leeftijd bestemde begrippen, doelen, streefwoordenschat ... echt verworven hebben.

Momenteel is de kans vrij groot dat er tijd verloren gaat vooraleer de kleuteronderwijzers ernstige problemen bij kleuters opmerken en deze gericht bijwerken.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Vanuit hun bekommernis voor het welbevinden en de betrokkenheid van elke kleuter hebben de meeste kleuteronderwijzers oog voor een kindvriendelijk klasklimaat. Tevens draagt hun kindgerichte begeleidingsstijl ertoe bij dat elke kleuter zich op een positieve wijze aangesproken voelt om zich verder te ontwikkelen.

De kleuteronderwijzers staan zelf in voor de eerstelijns hulp en creëren tijd en ruimte om kleuters met een ontwikkelingsachterstand te remediëren. Dit gebeurt niet altijd voldoende doelgericht en krijgt nogal eens invulling vanuit eigen aanvoelen en deskundigheid.

Meerdere kleuteronderwijzers zijn ervan overtuigd dat ze door met de kleuters mee te spelen hun leerproces kunnen bevorderen. Ze hebben hierbij oog voor interactie en zijn zich bewust van de grote meerwaarde ervan. Enkele kleuteronderwijzers slagen erin om via open vragen de denkontwikkeling van hun kleuters extra te stimuleren. Toch vormt het voor enkele kleuteronderwijzers nog een werkpunt om in het kader van wiskundige initiatie meer doelgerichte, denkstimulerende opdrachten en spellen aan te bieden aan de kleuters. Tevens liggen er voor de kleuteronderwijzers nog uitdagingen om de kleuters tijdens vooral de wiskunde-activiteiten meer verwoordingskansen te geven zodat ze gemakkelijker inzicht bekomen in hun denkproces en gedane handelingen. De kennis en het gebruik van de juiste begrippen zijn hierbij essentieel. Er is eveneens nog groeimarge door de mogelijkheden te benutten die zich voordoen om met de kleuters diepgaand te reflecteren over bekomen (meet)resultaten.

Professionalisering Deskundigheidsbevordering	De kleuteronderwijzers hebben nood aan uniforme afspraken, aansturing, coaching en opvolging om zo te komen tot meer doelgerichtheid en verticale samenhang.
--	--

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in onvoldoende mate. Over de klassen heen zijn er breukvlakken in de horizontale en verticale samenhang en zijn er verschillen in de didactische aanpak van de klasleerkrachten.

Ondanks de inzet van heel wat zorgondersteuning valt op dat de leerlingresultaten aan de lage kant liggen. Het is tevens nog geen gewoonte om die leerlingresultaten te benutten bij de bewaking van de onderwijskwaliteit.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Het leerkrachtenteam maakt in de lagere afdeling al vele jaren gebruik van eenzelfde onderwijsleerpakket. Vrijwel alle klasleerkrachten geven aan dat dit leerpakket niet meer afgestemd is op de noden van de huidige schoolpopulatie. Ze zien zich genooddaakt om leerinhouden didactisch anders aan te bieden dan voorgesteld in het leerpakket. Afspraken om alle wijzigingen over de klassen heen overzichtelijk in kaart te brengen en gelijkgericht aan te sturen, ontbreken. Hierdoor zijn er breukvlakken in de verticale samenhang (leerlijnen), de didactische lesopbouw en de gehanteerde instructietaal. Tevens is het evenwicht tussen de verschillende domeinen verstoord geraakt. Tegenvallende evaluatiegegevens op een koepeleigen eindtoets en op toetsen van het leerlingvolgsysteem zetten het leerkrachtenteam er nog niet toe aan om de onderwijskwaliteit binnen dit leergebied in vraag te stellen en afspraken te maken over bijsturing.
---	--

Pas recent vergeleken meerdere klasleerkrachten de inhoud van het onderwijsleerpakket met de doelen van het leerplan. Naar aanleiding van deze vergelijkende studie paste het leerkrachtenteam de toetsen aan. Een aantal onderwijzers merkte ook op dat hun leerpakket leerinhouden bevat die, volgens de leerplandoelen, niet bestemd zijn voor hun leerlingen. Formeel overleg om over de klassen heen duidelijkheid te creëren over welke leerinhouden de onderwijzers al dan mogen weglaten, ontbreekt.

Alle onderwijzers erkennen het belang om bij wiskundige activiteiten te vertrekken vanuit betekenisvolle, herkenbare situaties of realistische probleemstellingen. Meerdere onderwijzers geven aan dat het leerpakket op dit vlak vaak in gebreke blijft en ze zelf geregeld op zoek moeten naar betere alternatieven.

In alle klassen is er ruime aandacht voor de domeinen 'getallenkennis', 'hoofdrekenen' en 'cijferen'. In de onderbouw bestaat de kans dat de verschillende voorstellingen van getalbeelden de leerlingen belemmeren om tot een goed inzicht en doordachte rekenvaardigheden te komen. Alle onderwijzers stimuleren bij hun leerlingen de gewoonte om bij het maken van rekenoefeningen via 'schatten' en 'het maken van een proef' na te gaan of een oplossing wel realistisch en correct is. In sommige klassen kunnen de leerlingen, na het maken van oefeningen, hun resultaten controleren met behulp van een correctiesleutel.

Het domein 'meten en metend rekenen' heeft nood aan opwaardering. Hoewel de leerlingen in de meeste klassen actief mogen meten binnen levensechte meetcontexten, liggen er nog heel wat kansen om het aanbod aan reële meetoefeningen te verhogen. Ook liggen er nog groeimogelijkheden om meetresultaten aan te grijpen als middel om diepgaand met de leerlingen te reflecteren over de eigen opgedane kennis, strategieën, rekenvaardigheden ... en die van anderen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

In de meeste klassen zijn voldoende basismaterialen aanwezig om de leerlingen via manipuleren en verwoorden tot de vooropgestelde inzichten te laten komen.

De aanwezigheid in het klasbeeld van wandplaten met heuristieken en rekenstrategieën waar de leerlingen visueel op kunnen terugvallen bij het oplossen van oefeningen is leerkrachtafhankelijk. Een aantal wandplaten valt erg klein uit en zijn ze voor de leerlingen achteraan in de klas amper leesbaar. Hierdoor verliezen ze aan efficiëntie.

Wat opvalt in het klasbeeld zijn de wandplaten met referentiematen. Ze zijn in de meeste klassen terug te vinden en vertonen een graduele opbouw. Wel dienen de onderwijzers er in de lagere klassen over te waken dat ze de referentiematen niet alleen abstract maar met echte voorwerpen presenteren.

Het gebruik van ondersteunende digitale leermiddelen (computers, rekenmachines ...) om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen tijdens de lessen verder in te oefenen of te remediëren, heeft in een aantal klassen nog groeikansen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Vooraf met methodegebonden toetsen, eigen toetsen en met de toetsen van het leerlingvolgsysteem brengt het schoolteam de resultaten voor wiskunde in kaart. De meeste onderwijzers gaan geregeld de oorzaak van fouten na en slagen erin om bepaalde problemen te detecteren en al dan niet met hulp van een zorgleerkracht weg te werken. Vaak maken de onderwijzers hun analyses alleen op het niveau van de individuele leerling. In mindere mate gaan ze ook op klasniveau na welke leerlingen bepaalde vooropgestelde doelen niet bereikten.

De toetsen van het leerlingvolgsysteem worden momenteel weinig gebruikt in functie van kwaliteitszorg en het opkrikken van de leerlingenresultaten. Zo is er ruime groeimarge door uitgaande van de leerlingenresultaten te komen tot een adequate aanpassing van het curriculum op klasniveau en op schoolniveau.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De meeste onderwijzers zorgen voor goed opgebouwde leergesprekken met een adequate vraagstelling zodat de leerlingen wiskundige inzichten kunnen opbouwen. In enkele klassen slagen ze erin om, na een korte instructie, de leerlingen die de leerinhouden begrepen hebben vlug aan het werk te zetten. In meerdere andere klassen viel op dat tijdens de bijgewoonde lesactiviteiten de klasleerkrachten een frontale onderwijsstijl hanteren, een erg lange instructie houden en zelf veel aan het woord zijn. Het zijn vooral deze leerkrachten die niet altijd de kansen aangrijpen om tijdens de les, of zelfs al tijdens de instructiefase, te gaan differentiëren. Hierdoor zijn de mogelijkheden voor de leerlingen om zelf op actieve en interactieve wijze aan de slag te gaan én te leren van elkaar veeleer beperkt.

De klasleerkracht is de eerste verantwoordelijke voor de leerbegeleiding en spant zich in om bij leermoeilijkheden elke leerling een begeleiding op maat te geven.

In elke klas komen ook zelfstandige werkvormen voor waarbij de leerlingen extra instructie, uitbreidings- of verdiepingsoefeningen aangeboden krijgen. Ook leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong kunnen rekenen op meer uitdagende rekenoefeningen.

Leerlingen die er nood aan hebben, kunnen gebruik maken van compenserende maatregelen. Het gebruik van onder meer individuele onthoudboekjes, stappenplannen, rekenkaarten ... is ingeburgerd.

Vrijwel elke klasleerkracht krijgt per week enkele lestijden ondersteuning van een zorgleerkracht die zich vooral richt op de ondersteuning van het wiskunde-leren. Het vormt nog een werkpunt voor de school om de expertise van de zorgleerkrachten niet alleen in te zetten op leerlingenniveau maar ook op leerkrachtenniveau. Zo liggen er voor de zorgleerkrachten nog uitdagingen om het didactisch handelen van de onderwijzers te versterken of om gedifferentieerde werkvormen te stimuleren en te faciliteren. In meerdere klassen liggen de leerlingresultaten immers ver uit elkaar.

Enkele leerlingen krijgen een vorm van curriculumdifferentiatie, waarbij de zorgcoördinator het leertraject bewaakt en de klasleerkracht dat mee ondersteunt.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied Nederlands. Dit blijkt zowel uit de evaluatieresultaten als uit het onderwijsleeraanbod dat vrij volledig en gradueel is opgebouwd. De onderwijzers creëren een communicatief klimaat en bevorderen de interactiekansen tussen de leerlingen. De leerbegeleiding beoogt zowel de sterkere als de minder sterke leerlingen te ondersteunen.

Curriculum	Voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod baseren de
Onderwijsaanbod	onderwijzers zich vooral op onderwijsleerpakketten. Het leerplan is hierbij in
<i>Referentiekader</i>	mindere mate richtinggevend. De meeste onderwijzers gaan ervan uit dat een
<i>Planning</i>	consequente toepassing van deze leerpakketten de realisatie van het leerplan
<i>Evenwichtig en volledig</i>	waarborgt, de volledigheid van het aanbod garandeert en het evenwicht tussen
<i>Samenhang</i>	de verschillende domeinen grotendeels verzekert.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	De onderwijzers voorzien in een aantal leesbevorderende initiatieven. In
	bepaalde klassen participeren de leerlingen aan partnerlezen, maar de aanpak
	mist nog aan doelgerichtheid.
	Het schoolteam besteedt veel aandacht en onderwijstijd aan technisch lezen en
	spelling. Daardoor gaat er minder aandacht naar de functionele
	taalvaardigheid, met name naar wat kinderen in natuurlijke situaties met taal
	kunnen doen.
	De wijze waarop de onderwijzers de onderwijsleerpakketten gebruiken, draagt
	bij tot de graduele opbouw van het aanbod over de verschillende leerjaren
	heen. Toch focussen de meeste onderwijzers vooral op het onderwijsaanbod
	van het eigen leerjaar en hebben ze weinig zicht op wat voorafgaat of wat volgt
	in de volgende leerjaren. In het bijzonder voor de afstemming en de
	continuïteit van het leeraanbod tussen het eerste en het tweede leerjaar
	hebben de onderwijzers onvoldoende aandacht.

De meeste onderwijzers hebben oog voor de integratie van taalactiviteiten in andere leergebieden. In sommige taallessen komen ook de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden geïntegreerd aan bod.

De positieve begeleidingsstijl van de onderwijzers creëert een communicatief klimaat. De meeste onderwijzers bieden ruimte voor initiatief en persoonlijke inbreng van de leerlingen. Ze bevorderen de interactiekansen door de leerlingen in duo's of kleine groepjes te laten werken.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	Het team van de lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. In de klasbeelden zijn afspraken over het gebruik van leerstrategieën herkenbaar aanwezig. Deze sluiten aan bij de onderwijsleerpakketten en ondersteunen de denkontwikkeling van de leerlingen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers evalueren de leerlingen voor Nederlands voornamelijk op basis van de toetsen uit de onderwijsleerpakketten. Genormeerde toetsen voor technisch lezen en spelling vullen deze evaluatiegegevens aan. Het gebruik van andere evaluatievormen, zoals aanzetten tot zelfevaluatie en leerlingen elkaar feedback leren geven, is leerkrachtafhankelijk.

De analyse van de toetsresultaten is veeleer beperkt en bemoeilijkt een doeltreffende afstemming van het aanbod op de beginsituatie van de leerlingen. Op basis van de evaluaties van de leerprestaties geven de onderwijzers ondersteuning en remediëring aan de leerlingen. Ze gebruiken deze gegevens veel minder op klasniveau of als middel voor de bijsturing van de eigen onderwijspraktijk.

Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers nemen hun verantwoordelijkheid op binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Ze investeren in een stimulerend klasklimaat waarbinnen de leerlingen zich veilig voelen. Om tegemoet te komen aan de noden van zowel de zwakkere als de sterkere leerlingen maken ze gebruik van de differentiatiemogelijkheden uit het onderwijsleerpakket. Daarnaast voorzien ze in diverse differentiatievormen, zoals onder meer verlengde instructie, hoeken- of contractwerk. Ook het gebruik van hulpkaarten ... is ingeburgerd.
--	--

Het zorgteam speelt een belangrijke rol in de leerbegeleiding en opvolging van de leerlingen. De leerresultaten en de gegevens van het leerlingvolgsysteem vormen de basis voor het multidisciplinair overleg. Op basis van de individuele zorgvragen van leerlingen zetten de teamleden zorgacties op in het kader van de verhoogde zorg. Het formuleren van haalbare (tussen)doelen op middellange en lange termijn gebeurt weinig, wat de evaluatie van de opgezette acties en de bijsturing ervan bemoeilijkt.

In de fase van de uitbreiding van zorg schakelt het team externe partners in. De onderwijzers betrekken de ouders actief bij de leerbegeleiding van hun kind.

3.1.1.6 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Het leerkrachtenteam bereikt in voldoende mate de eindtermen Frans. De onderwijzers zijn op de hoogte van de visie van het leerplan en realiseren een samenhangend onderwijsaanbod. Ze hebben oog voor alle domeinen en creëren voor de leerlingen de nodige kansen om Frans te spreken in een veilig klasklimaat.

Curriculum	De school organiseert in de onderbouw geen lesactiviteiten in het kader van taalinitiatie Frans. Wel maken meerdere onderwijzers gebruik van de aanwezige taalheterogeniteit om leerlingen in contact te brengen met andere talen en hen zo te motiveren voor het leren van een vreemde taal.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	De onderwijzers van de derde graad zijn vertrouwd met de visie van het (nieuwe) leerplan Frans. Stilaan evolueren zij van de vroegere aanpak over taalleren, waarbij de nadruk vooral lag op geïsoleerde woordenschatverwerving, foutloos kunnen schrijven en grammaticale kennis, naar een aanpak die meer tegemoet komt aan de nieuwe didactische principes. Zo zijn de onderwijzers er zich van bewust dat ze bij de leerlingen vaardigheden moeten stimuleren waarmee ze Frans op een beperkt niveau kunnen gebruiken als communicatiemiddel.
<i>Actief leren</i>	

Het is bij de onderwijzers al een gewoonte om gevarieerde, speelse en motiverende werkvormen te hanteren waarbij de leerlingen een (inter)actieve rol krijgen toebedeeld, fouten mogen maken en plezier kunnen beleven bij het leren van de Franse taal.

Toch merkt de onderwijsinspectie op dat de onderwijzers nog stappen moeten zetten opdat alle lesinhouden, oefeningen en toetsen vulling en uitwerking krijgen conform de richtlijnen van het leerplan. Op dit ogenblik krijgt de cognitieve verwerving van woordenschat en grammatica in verhouding nog een vrij groot aandeel in het onderwijsaanbod ten nadele van mondelinge interactie en andere communicatieve vaardigheden. Waardevolle initiatieven waarbij de leerlingen onder meer kansen krijgen om aan actieve taalverwerving te doen én taalplezier kunnen beleven in communicatieve, functionele en realistische leersituaties, kunnen nog aan kracht winnen. Tevens is er, ondanks al een prima aanzet, nog groeimarge bij het thematisch in kaart brengen van eenvoudige communicatieve structuren waarmee de leerlingen zich in het Frans op beperkte schaal kunnen behelpen (zichzelf en hun familie voorstellen, boodschappen doen, de weg vragen, op doktersbezoek, op restaurantbezoek ...).

De leerkrachten hanteren tijdens de Franse les het Frans zoveel mogelijk als voertaal. Zij moedigen hun leerlingen aan om Frans te spreken en zo hun spreekangst te overwinnen. Tijdens de bijgewoonde activiteiten legden de leerlingen een sterke betrokkenheid aan de dag. Het veilige klasklimaat stimuleert hen om actief aan het onderwijsleerproces te participeren en op positieve wijze te leren uit hun fouten.

Alle leerlingen beschikken over een overzicht met courant gebruikte Franse instructies. Dit overzicht is voor de leerlingen een handig hulpmiddel om sneller vertrouwd te raken met het begrijpen en het uitvoeren van korte opdrachten. Strategieën waarmee de leerlingen zich in het Frans kunnen verontschuldigen, iemand geluk kunnen wensen, te kennen kunnen geven dat ze iets niet begrepen hebben of waarmee ze aan de onderwijzer kunnen vragen om langzamer te spreken, iets te herhalen, iets aan te wijzen ... ontbreken grotendeels.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers maken gebruik van een elektronisch bordboek om de leerlingen vertrouwd te maken met nieuwe klanken eigen aan de Franse taal. Tevens wenden zij de filmpjes in de mate van het mogelijke aan om te werken aan een correcte uitspraak.

In het klasbeeld zijn slechts in geringe mate functionele woordenschat en eenvoudige communicatieve structuren terug te vinden. Tevens zijn er weinig verwijzingen naar eenvoudige maar courant gebruikte Franse instructies.

In de meeste klassen ontbreekt, conform de aanwijzingen in het leerplan, een Franse hoek waar de leerlingen materialen vinden die hen meer uitgebreid laten kennismaken met de Franse taal en cultuur (Franse (luister)boeken, strips, kranten, reclamefolders, verpakkingen, recepten, CD's met Franse chansons, een kaart van Frankrijk, woordenboeken ...).

ICT-apparatuur is beschikbaar maar de onderwijzers zetten deze veeleer weinig in voor luisteroefeningen, spelletjes, om informatie op te zoeken op Franse websites of om te 'skypen'.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Bij de evaluatie van de vorderingen van de leerlingen maken de onderwijzers vooral gebruik van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Ze waken erover dat de leerlingen alle taaltaken op kopiërend of beschrijvend niveau kunnen uitvoeren en dat de leerlingen ook bij toetsen zoveel mogelijk succeservaringen kunnen opdoen.

In hun evaluatiepraktijk besteden de onderwijzers voornamelijk aandacht aan de beoordeling van de gemakkelijk meetbare schriftelijke vaardigheden. De beoordeling van mondelinge vaardigheden volgens vooraf bepaalde en besproken criteria is leerkrachtafhankelijk en kent nog groeipotentieel.

Er liggen op schoolniveau nog groeimogelijkheden in het maken van afspraken omtrent een gelijkgerichte rapportering over de verschillende domeinen van dit leergebied en over het al dan niet aanbrengen van differentiatie in de toetsen.

Begeleiding	Voor Frans begeleidt, ondersteunt en remedieert de klasleerkracht leerlingen
Leerbegeleiding	individueel wanneer daar nood aan is. Tevens worden in sommige klassen
<i>Beeldvorming</i>	gedifferentieerde oefeningen aangeboden door onder meer gebruik te maken
<i>Zorg</i>	van ICT-toepassingen.

Er liggen nog kansen om enerzijds de aanwezige taalheterogeniteit meer te benutten in functie van het creëren van veilige, motiverende en interactieve oefenkansen voor die leerlingen die minder vertrouwd zijn met de Franse taal. Anderzijds zijn er nog opportuniteiten om de leerlingen uit te dagen om via inductieve weg zelf woordenschat, grammaticale regels ... te ontdekken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school voert een actief beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze verbetert op een systematische wijze de infrastructuur. Zij voert geregeld interne controles uit en volgt de externe controles op. Ze neemt voldoende initiatieven om de veiligheid van personeel en leerlingen te waarborgen. Door gebruik te maken van de wettelijke kanalen en via informele en formele contacten betreft de school het personeel bij het beleid. Ondanks de goede doorstroming van informatie blijven de attitudes van sommige personeelsleden in verband met de veiligheid een aandachtspunt. Het is nuttig om een afvaardiging van de leerkrachten op te nemen in het CPBW (= Comité Preventie en Bescherming op het Werk).

De lokalen voldoen aan de normen voor bewoonbaarheid en veiligheid. Het grootste blok is volledig vernieuwd; in het kleine blok is de renovatie aan de gang. De meeste klassen die gericht zijn op het zuiden hebben nood aan bijkomende zonnewering. De speelplaatsen zijn voldoende ruim en veilig, de vernieuwde kleuterspeelplaats is bijna afgewerkt.

De school beschikt over alle wettelijk verplichte keuringsverslagen. De sanitaire installaties voldoen aan de hygiënische eisen. Voor de jongens van de lagere afdeling is het aantal zittoiletten nipt voldoende.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft geen expliciet uitgeschreven visie op loopbaanbegeleiding maar meerdere bestaande visieteksten, onder meer het pedagogisch project en de schoolvisie, omschrijven aspecten die te maken hebben met loopbaanbegeleiding.

Ondersteuning De school beoogt een goed contact met alle ouders, informeert hen over de klas- en schoolwerking en nodigt hen uit om deel te nemen aan zoveel mogelijk activiteiten. In de kleuterafdeling mogen de ouders geregeld de lessen bijwonen.
 Door het laagdrempelig en open karakter van de school voelen ouders zich welkom en vinden ze bij problemen hun weg naar de klasleerkrachten, het zorgteam of de directeur. Alle leden van het schoolteam zijn vlot aanspreekbaar en maken graag tijd vrij voor een gesprek met ouders. Bij problemen kan, in het voordeel van de kinderen, zo snel en accuraat naar een gepaste oplossing gezocht worden. Indien nodig schakelt de school zelfs een tolk of een 'brugfiguur' in.
 Tevens organiseert de school meerdere malen per schooljaar individuele oudercontacten. Tijdens deze overlegmomenten schetsen de leerkrachten een beeld van de evolutie die het kind doormaakt.

De klasleerkrachten volgen de schoolloopbaan van hun leerlingen op via eigen observaties of via de resultaten op allerlei toetsen. Ze bespreken geregeld hun bevindingen met het zorgteam. Essentiële of opvallende observatie- en evaluatiegegevens komen ter sprake tijdens het multidisciplinair overleg (MDO). Tijdens dit overleg kunnen de leerkrachten probleemsituaties bespreekbaar stellen en uitdiepen. Tevens kunnen ze er samen met onder meer het zorgteam en de CLB-medewerker (CLB staat voor Centrum voor Leerlingenbegeleiding) naar passende oplossingen zoeken.

Bij markante ontwikkelingsproblemen informeert de school de ouders en maakt ze in onderling overleg afspraken over aanvullende begeleidingsmaatregelen op maat van de leerling.

Voor leerlingen met een specifieke diagnose (onder meer dyslexie, dyscalculie, ...) past het team in overleg met de ouders soms sticordi-maatregelen (sticordi is de afkorting van stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren, dispensereren) toe. De klasleerkrachten zetten ook hoeken- en contractwerk (M&M-werking) of andere zelfstandige werk- en organisatievormen in om leerlingen gepast te ondersteunen of te remediëren.

Het schoolteam heeft al een weg afgelegd om handelingsplanmatig oplossingen te zoeken voor ernstige zorgvragen van leerlingen. Tevens tekent de school soms aparte leertrajecten (curriculumdifferentiatie) uit, al dan niet met behulp van externe expertise, voor leerlingen die via het reguliere onderwijsaanbod vroegtijdig dreigen uit te vallen. Dergelijke trajecten betekenen een meerwaarde bij het motiveren en stimuleren van leerlingen om de eindtermen alsnog te behalen.

Om een vlotte overgang te bewerkstelligen tussen de kleuter- en de lagere afdeling organiseert de school integratieactiviteiten waarbij de kleuters kennis kunnen maken met de leerkrachten en met de werking van het eerste leerjaar. Het overleg dat deze uitwisseling in goede banen leidt, is vooral gericht op het organisatorisch aspect en in mindere mate op de inhoudelijke afstemming van de klaspraktijk. Op dit vlak is er groeimarge door in het eerste leerjaar meer gebruiken en aspecten van de kleuterwerking over te nemen zodat de klasomgeving en -werking voor de kleuters meer herkenbaar overkomen. Tevens is het nog geen gewoonte om van het overleg gebruik te maken om niveauoverschrijdend formele afspraken te maken omtrent de aanbreng en het gebruik van getal- en letterbeelden, het aanleren van noodzakelijke begrippen, schrijfpatronen, pengreep, schrijfhouding ... Dergelijk overleg is nodig om onder meer didactische vervroeging tegen te gaan.

De overstap naar het secundair onderwijs bereiden de onderwijzers in het zesde leerjaar voor via schoolbezoeken, infomomenten, gerichte klasactiviteiten en het bespreken van de BaSo-fiche. De leerlingen en hun ouders maken zo kennis met het vervolgonderwijs. Jaarlijks komen oud-leerlingen over de vloer die dan de kans krijgen om te vertellen over hun ervaringen in het secundair onderwijs.

Doeltreffendheid Alle klasleerkrachten worden bij het begin van een nieuw schooljaar geïnformeerd over de beginsituatie van de leerlingen. De klasleerkrachten organiseren hiervoor overgangsgesprekken en zoeken indien nodig bijkomende informatie over hun leerlingen op in het leerlingvolgsysteem. Samen met een woordje toelichting krijgen de klasleerkrachten van het zorgteam ook een overzichtelijk document met daarop de relevante onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De school ging de doeltreffendheid van de overgangsgesprekken en van het document nog niet of nauwelijks na. Het viel de onderwijsinspectie bijvoorbeeld op dat gegevens over leermoeilijkheden gelinkt aan de leergebieden wiskundige initiatie of wiskunde op het onderwijsbehoefte document veelal ontbreken.

De meeste klasleerkrachten maken van al deze informatie gebruik om van bij het begin van een nieuw schooljaar in te spelen op bestaande zorgvragen van leerlingen. Ze nemen hun rol en verantwoordelijkheid van eerstelijns helper op en begeleiden meestal zelf de leerlingen. Ze reflecteren over hun aanpak inzake klasinterne zorginitiatieven en zoeken indien nodig raad en ondersteuning bij elkaar, bij de directeur of bij het zorgteam. Toch dient opgemerkt dat de zorgondersteuning van de klasleerkrachten zich soms beperkt tot het inspelen op momentane noden.

Alle klasleerkrachten kunnen rekenen op structurele ondersteuning van een zorgleerkracht. In onderling overleg met elkaar bekijken ze met welke hulp een leerling best gebaat is en beslissen ze of deze al dan niet klasintern georganiseerd wordt. Het is in deze school al een traditie om de zorguren flexibel in te zetten en hierbij voorrang te geven aan klassen met veel zorgleerlingen.

Het leerkrachtenteam zorgt er eveneens voor dat leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong geregeld uitbreidings- of verdiepingsoefeningen aangeboden krijgen.

De school maakte afspraken om het aantal zittenblijvers te beperken. Het valt op dat er, onder meer door de organisatie van curriculumdifferentiatie, de laatste jaren amper leerlingen zijn die een leerjaar moeten overdoen. Tevens gebeuren er relatief weinig verwijzingen naar het buitengewoon onderwijs.

De meeste leerlingen komen regelmatig naar school. Problemen met betrekking tot kleuterparticipatie en langdurig ongewettigde afwezigheden komen weinig voor. Indien er toch problemen gesignaleerd worden dan zet de school hier stevig op in.

De laatste jaren ontvingen bijna alle leerlingen op het einde van het zesde leerjaar een getuigschrift basisonderwijs. Tevens krijgt elke leerling een vrijblijvend 'studieadvies' en een BaSO-fiche. Op deze fiche wordt ten behoeve van de secundaire scholen extra relevante informatie over de leerling opgenomen.

Ontwikkeling Voor het zorgteam is er nog groeimarge om hun expertise meer in te zetten op leerkrachtenniveau. Er liggen voor het zorgteam vooral op dit niveau nog kansen om, onder meer op basis van leerlingenresultaten, initiatieven te ontwikkelen waarmee zij het didactisch en organisatorisch handelen van de klasleerkrachten verder kunnen optimaliseren.

Op dit ogenblik is het zorgteam zoekende naar een manier om het elektronisch leerlingvolgsysteem efficiënter uit te bouwen zodat alle leerkrachten er snel relevante informatie over eventuele leer- en ontwikkelingsproblemen bij leerlingen kunnen in terugvinden.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Het leerkrachtenteam toont met een aantal waardevolle acties aan dat ze de kinderen op sociaal en emotioneel vlak goed wil opvolgen, ondersteunen en sterker wil maken. Onder meer het pedagogisch project en de visie op een goede zorgwerking zijn hierbij, zowel op preventief als op remediërend vlak, richtinggevend. Momenteel springt vooral het initiatief in het oog dat er op gericht is om pestproblemen te voorkomen of oordeelkundig aan te pakken.

Ondersteuning Uit onder meer de resultaten van een tevredenheidsonderzoek blijkt dat in sommige klassen van de lagere afdeling het welbevinden van de leerlingen laag is. Vooral pestproblemen liggen mee aan de basis van de veeleer lage scores. Om de aanwezige pestproblemen oordeelkundig aan te pakken neemt de school sinds kort deel aan een wetenschappelijk onderbouwd antipestprogramma. Het programma gaat in de eerste plaats op zoek naar de kracht in de groep en stimuleert kinderen tot het ontwikkelen van een gevoelenstaal, het weerstaan aan groepsdruk en het opkomen voor zichzelf en anderen.

Dit schooljaar vormt de realisatie van dit programma in de school een prioriteit. Enkele leerkrachten vervullen hierbij de rol van spilfiguur. Ze coördineren schoolintern het hele project en volgen geregeld training en nascholing. De school wil via een uitgeschreven pestactieplan, allerlei afspraken, structuren en lessenreeksen pestproblemen vlug en adequaat aanpakken. In de klassen, in de polyvalente binnenruimte en op de speelplaats zijn duidelijke sporen terug te vinden eigen aan dit programma.

Tevens levert de school inspanningen om de ouders over het project te informeren en wil ze hen hierbij als opvoedingspartners betrekken.

Alle leerkrachten hebben oog voor het welbevinden van al hun leerlingen. Geregeld bespreken de klasleerkrachten eventuele markante vaststellingen met elkaar of met een zorgleerkracht en zoeken ze, indien nodig, samen naar een gepaste oplossing. De school gaat er immers van uit dat leerlingen van wie het welbevinden aan de lage kant is, minder betrokken zijn bij het schoolgebeuren en daardoor minder gemakkelijk tot leren komen. Soms betreft de school ook de ouders indien blijkt dat de problemen van die aard zijn dat een bredere aanpak wenselijk is.

In heel wat klassen creëren de leerkrachten mogelijkheden om in te spelen op sociaal of emotioneel geladen gebeurtenissen (pijn, verdriet, rouw, echtscheiding, ruzies ...). Onder meer tijdens kindgesprekken, klasgesprekken, kringgesprekken of onthaalmomenten trekken de leerkrachten tijd uit om probleemsituaties samen met de leerlingen bespreekbaar te stellen of uit te klaren.

In een aantal klassen van de kleuterafdeling werken de leerkrachten met een klaspop die zij als extra 'vertrouwenspersoon' inzetten om niet alleen het welbevinden maar ook het sociaal en emotioneel functioneren van de kinderen te bevorderen.

Met specifieke lesactiviteiten en klasoverschrijdende initiatieven willen de leerkrachten de sociale competenties van de leerlingen versterken en hen inzichten bijbrengen omtrent het eigen sociaal en emotioneel functioneren. Zo zorgen onder meer het schooleigen project, de peter-meter-werking, het hoekenwerk, CLIM-werkvormen (CLIM staat voor Coöperatief Leren In Multiculturele groepen), allerlei muzische activiteiten, gerichte leesteksten en verhalen, het duo-lezen ... er rechtstreeks of onrechtstreeks voor dat leerlingen een beter zicht krijgen op eigen problemen, zich meer kunnen inleven in andermans problemen, verantwoordelijkheid leren opnemen over andere leerlingen of meer gaan geloven in eigen kunnen.

Op de ruime speelplaatsen voorziet de school in voldoende uitdagende en aantrekkelijke spelmogelijkheden zodat elke leerling er met respect voor anderen zinvol kan spelen. Om de jongste kleuters de kans te geven om zich ongestoord met leeftijdsgenoten te kunnen vermaken, werd er voor hen onlangs een aparte speelruimte vernieuwd.

Doeltreffendheid Vele leerkrachten geven aan dat vooral de antipestwerking al enige resultaten begint af te werpen. De effecten van de acties en de afspraken die de leerkrachten zowel klasintern als klasextern in overleg met de leerlingen opzetten, zijn weliswaar nog pril maar hoopvol.

Op de vergaderingen van de leerlingenraad leren de afgevaardigde leerlingen omgaan met democratische principes en mogen ze op hun niveau mee participeren aan het beleid van de school. Ze krijgen er onder meer kansen om te reflecteren over het leef- en leerklimaat op school.

Ontwikkeling Binnen het leerkrachtenteam is de bereidheid aanwezig om zich verder in te zetten en zich te professionaliseren in de aanpak van problematieken van socio-emotionele aard.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het dagelijks beleid van deze school ligt in handen van een toegewijde directeur die, in nauwe samenwerking met het zorgteam, op organisatorisch, administratief en pedagogisch-didactisch vlak richting geeft aan het schoolleven. De leerkrachten prijzen haar voor haar bekwame leiderschapstijl en meten haar onder meer kwaliteiten aan als bereikbaar, aanspreekbaar, luisterend, bemiddelend, ondersteunend en bezorgd.

De directeur geeft alle leerkrachten ruimte in hun taakuitvoering en geeft hen voldoende kansen om initiatieven te nemen en uit te werken. De directeur weet leuke initiatieven naar waarde te schatten. Het is mede dankzij de gezamenlijke inzet van de directeur en de leerkrachten dat in deze school een collegiale sfeer heerst die samenwerking en overleg binnen het leerkrachtenteam mogelijk maakt. Alle leerkrachten geven aan dat ze in deze school erg graag komen werken. Ze zijn bereid om hun klaspraktijk verder te optimaliseren en voelen zich betrokken bij de verdere uitbouw van de school.

Het is in deze school al een traditie om onder meer tijdens de personeelsvergaderingen, al dan niet in werkgroepen, na te denken omtrent pedagogisch-didactische onderwerpen, initiatieven uit te werken, expertise en deskundigheid uit te wisselen.

Het leiderschap van de directeur kan nog aan kracht winnen door de aansturing van alle leerkrachten op pedagogisch-didactisch vlak te verhogen. Het vormt een werkpunt voor de directeur om via klasbezoeken, controles van planningsdocumenten, coaching, functionerings- en evaluatiegesprekken alle leerkrachten geregeld op te volgen met het oog op het bekomen van meer samenhang en gelijkgerichtheid.

Visieontwikkeling Op basis van het pedagogisch project en de zorgvisie profileert de school zich als een zorgzame en warme leer- en leefgemeenschap met oog voor het welbevinden van de leerlingen, de ouders en de collega's.

Besluitvorming De directeur zet krachtig in op een participatief leiderschap en creëert voldoende kansen voor inspraak en overleg. Zij investeert sterk in communicatie en staat open voor constructieve voorstellen van zowel leerkrachten, ouders, leerlingen als ondersteunend personeel. De directeur staat erop dat alle beslissingen zoveel mogelijk in consensus worden genomen en een groot draagvlak kennen.

Kwaliteitszorg Vorig schooljaar nam de school met de leerlingen van het zesde leerjaar een eerste keer deel aan een externe eindtoets. In het kader van integrale kwaliteitszorg kan de school nu de prestaties van de eigen leerlingen afzetten tegen die van andere vergelijkbare scholen. De analyse van de bekomen resultaten is, omwille van het recent karakter, nog niet ten gronde gebeurd. Wel beschikt de school over de resultaten die de leerlingen behaalden op de toetsen van de onderwijsleerpakketten, de eigen toetsen en de toetsen van het leerlingvolgsysteem. Het vormt nog een werkpunt om alle scores (ook die van de externe eindtoets) op schoolniveau te brengen en om na analyse en interpretatie na te gaan wat al goed loopt of welke pijnpunten nog moeten worden weggewerkt.

Groeimarge is er door de evaluatie- en rapporteringspraktijk in overeenstemming te brengen met de visie van de leerplannen. Momenteel zit er weinig lijn in de rapporten.

Talenbeleid In het kader van het voeren van een talenbeleid ontwikkelt de school al een aantal waardevolle acties onder meer op het vlak van communicatie en samenwerking met ouders en op het vlak van het ondersteunen van taalzwakke kinderen.

GOK- en zorgbeleid Het huidige zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is geïntegreerd in het geheel van de schoolwerking. Het schoolteam wendt de toegekende SES-lestijden in beide onderwijsniveaus in hoofdzaak aan om binnen de dagdagelijkse klaspraktijk differentiatie en remediëring mogelijk te maken.

Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties soms vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De thematische werking in de kleuterafdeling zorgt voor horizontale samenhang en voor een gevarieerd onderwijsaanbod.
- De inspanningen die de kleuteronderwijzers leveren om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren.
- De aandacht die van meerdere kleuteronderwijzers uitgaat naar de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters.
- De onderwijzers van de lagere afdeling investeren in waardevolle leesbevorderende initiatieven.
- De onderwijzers creëren voor de leerlingen heel wat interactiekansen.
- De onderwijzers van de derde graad werken de Franse lessen meer en meer uit volgens de didactische uitgangspunten van het huidige leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school investeert in een goed contact met ouders en zoekt bij leer- of ontwikkelingsproblemen in onderling overleg naar gepaste oplossingen.
- De zorgwerking is vooral op leerlingenniveau goed uitgebouwd.
- De gerichte aandacht die van het schoolteam uitgaat om overgangen zo vlot mogelijk te laten verlopen (overgangsgesprekken, onderwijsbehoefteblad, integratieactiviteiten ...).
- De zorgzaamheid en de warmte waarmee het schoolteam de leerlingen (en elkaar) bij problemen opvangt, ondersteunt en begeleidt.
- De deelname aan een antipestprogramma waarmee het schoolteam pestproblemen wil voorkomen of adequaat wil verhelpen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het geëngageerde leerkrachtenteam dat onder leiding van de directeur werk wil maken van de verdere uitbouw van de school.
- De collegiale sfeer die maakt dat samenwerking en overleg mogelijk zijn.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de planningsdocumenten optimaliseren met het oog op doelgericht werken, observeren, evalueren en remediëren.
- De kleuteronderwijzers kunnen afspraken maken omtrent een graduele opbouw met betrekking tot woordenschatverwerving en een brede aanpak van ontluikende geletterdheid.
- De onderwijzers van de lagere afdeling kunnen tijdens de lessen Nederlands meer aandacht besteden aan functionele taalvaardigheid.
- De onderwijzers kunnen tijdens de Franse les meer aandacht besteden aan het aanbrengen en inoefenen van eenvoudige communicatieve structuren.
- De onderwijzers kunnen werk maken van een 'Franse hoek' waar de leerlingen materialen vinden die hen in contact brengen met de Franse taal en cultuur.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerkrachten kunnen de overgang tussen de kleuter- en de lagere afdeling op inhoudelijk vlak beter stroomlijnen.
- Het zorgteam kan haar expertise meer inzetten op leerkrachtniveau.
- Het leerkrachtenteam kan meer oog hebben voor de effecten van alle acties in het kader van sociale en emotionele begeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan met klasbezoeken, coaching, evaluatie- en functioneringsgesprekken ... inzetten op meer samenhang in het onderwijsaanbod en op een gelijkgerichte aanpak.
- Het schoolteam kan de leerlingenresultaten aangrijpen om de kwaliteit van het onderwijs op schoolniveau te bewaken en indien nodig bij te sturen.
- Het schoolteam kan de evaluatie- en rapporteringspraktijk beter afstemmen op de suggesties in de leerplannen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- KA: De kleuteronderwijzers moeten de graduele opbouw en de volledigheid van het aanbod binnen het leergebied wiskundige initiatie bewaken en afstemmen op de visie en de doelen van het leerplan.
- KA: De kleuteronderwijzers moeten de wiskundige begrippen binnen een brede werking intentioneel, planmatig en doelbewust aanbieden én evalueren.
- LA: De onderwijzers moeten met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor wiskunde bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskunde.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Eddy LAMBERTS de inspecteur-verslaggever	Liesbeth BORMS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	